

โครงการส่งเสริมการใช้ยาปลอดภัยในชุมชน อำเภอละอูน จังหวัดระนอง
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากปัญหาการใช้ยาไม่สมเหตุผลของคนในชุมชน เป็นปัญหาที่ซับซ้อน มีปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับหลายส่วนทั้งจากตัวผู้ขายเอง ผู้สั่งใช้ยา ผู้ผลิตยา กระจายยา และการควบคุมกำกับตามกฎหมาย ปัจจุบันยังพบปัญหาจากการใช้ยาอยู่ค่อนข้างมาก เช่น ผู้ป่วยรับประทานยาไม่ต่อเนื่อง การได้รับยาจากหลายสถานพยาบาลซึ่งมีการสั่งใช้ยาซ้ำซ้อนกันการได้รับยาที่มีปฏิกิริยาต่อกัน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างกว้างขวางในประเทศไทย คือ การใช้ยาไม่สมเหตุผล ได้แก่ การใช้ยาปฏิชีวนะซึ่งเป็นยาฆ่าเชื้อแบคทีเรียอย่างพร่ำเพรื่อ มักพบในโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจส่วนบนและโรคท้องเสียเฉียบพลัน แม้ในขณะนี้จะมีการดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล เพื่อลดปัญหาการใช้ยาเกินความจำเป็นแล้วก็ตาม แต่ก็ยังคงพบปัญหาอยู่เช่นเดิม จึงก่อให้เกิดปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อดื้อยา การสูญเสียมูลค่ายา และทำให้ผู้ป่วยที่ได้รับยามีความเสี่ยงต่อการแพ้ยาเพิ่มขึ้นอีกด้วย

การใช้ยาสเตียรอยด์ซึ่งเป็นยาที่มีผลทางเภสัชวิทยาในการรักษาโรคเกี่ยวกับระบบภูมิคุ้มกันในร่างกาย ใช้ในการรักษาอาการอักเสบซึ่งควรได้รับการดูแลจากแพทย์และเภสัชกรอย่างใกล้ชิด แต่ในปัจจุบันพบว่าการใช้ยาในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น ผสมในยาลูกกลอนเป็นยาแก้ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ การได้รับยาในขนาดสูงเป็นเวลานาน การจำหน่ายยาสเตียรอยด์ในร้านชำซึ่งไม่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายยาประเภทนี้ได้ เมื่อผู้ป่วยสามารถเข้าถึงการใช้ยาสเตียรอยด์ได้ง่าย จึงทำให้เกิดผลข้างเคียงจากยาสเตียรอยด์ได้ง่าย

ดังนั้น เพื่อส่งเสริมให้ในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ยา และแก้ปัญหาการใช้ยาที่เกิดขึ้นในชุมชน คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอ อำเภอละอูน จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการใช้ยาปลอดภัยในชุมชน อำเภอละอูน จังหวัดระนอง ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพการใช้ยาปลอดภัยของครัวเรือน
- ๒.๒ เพื่อค้นหาปัญหาการใช้ยาปฏิชีวนะและยาสเตียรอยด์ในชุมชน
- ๒.๓ เพื่อลดปัญหาการใช้ยาที่ไม่สมเหตุผลในชุมชน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- ๓.๑ บุคลากรทางการแพทย์ ผู้นำชุมชน ครู และอสม.ในชุมชนตำบลบางพระใต้ ตำบลละอูนเหนือ และตำบลโนงใต้ จำนวน ๑๐๐ คน
- ๓.๒ กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมศึกษาปัญหาการใช้ยาที่ไม่สมเหตุผล
- ประชาชนอายุมากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป ที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรังอย่างใดอย่างหนึ่งใน ๗ โรค ดังนี้ โรคเก๊าท์ ,โรคไขมัน ,เบาหวาน,ความดัน,หอบหืด,ข้อเสื่อม,CKD
- ๓.๓ กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมเฝ้าระวังและควบคุมแหล่งกระจายยาในชุมชน
- ร้านชำในเขตตำบลบางพระใต้ ,ละอูนเหนือ ,โนงใต้,โนงเหนือ และละอูนใต้ จำนวน ๓๘ ร้าน
- รถเร่ จำนวน ๒ คัน

๔. สถานที่ดำเนินการ

ตำบลบางพระใต้ ,ละอูนเหนือ ,โนงใต้ ,โนงเหนือ และละอูนใต้ อำเภอละอูน จังหวัดระนอง

๒/๕ กิจกรรม...

๕. กิจกรรม

๕.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการความรู้ทางวิชาการเรื่องการใช้อย่างปฏิบัติอย่างสมเหตุผลและอาการข้างเคียงจากการใช้ยาสเตียรอยด์ แก่บุคลากรทางการแพทย์ ผู้นำชุมชน ครู และอสม. ในชุมชนตำบลละอุ่นเหนือ ตำบลบางพระใต้ ตำบลโนงเหนือ ตำบลละอุ่นใต้ และตำบลโนงใต้

๕.๒ ตรวจเฝ้าระวังและควบคุมแหล่งกระจายยาในชุมชนโดยการลงสำรวจร้านค้า, รถเร็นในพื้นที่ตำบลละอุ่นเหนือ ตำบลบางพระใต้ ตำบลละอุ่นใต้ ตำบลโนงเหนือ และตำบลโนงใต้

๕.๓ ออกเยี่ยมบ้าน เพื่อคัดกรองผู้ป่วยที่ได้รับอันตรายจากการใช้ยา โดยการลงเยี่ยมสำรวจ ๒ ครั้ง (การเยี่ยมสำรวจครั้งที่ ๒ เฉพาะครัวเรือนที่พบปัญหาการใช้ยา)

๕.๔ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในพื้นที่ตำบลละอุ่นเหนือ ตำบลบางพระใต้ ตำบลโนงเหนือ ตำบลละอุ่นใต้ และตำบลโนงใต้

๖. รายละเอียดงบประมาณ

✓	๑. สนง.ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๕. งบพัฒนาจังหวัด/ท้องถิ่น
	๒. สปสช.ระบุ.....	๖. เงินบำรุง
	๓. NGO ใน/ต่างประเทศ	๗. อื่น.....
	๔. ศูนย์วิชาการ.....	

งบจ่ายจากงบประมาณสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข แผนงาน : พัฒนาพื้นฐานด้านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพคน ผลผลิต: ประชาชนได้รับการดูแลสุขภาพและมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง (๒๑๐๐๒๒๖๐๒๔๐๐๐๐๐๐) กิจกรรม : สนับสนุนและดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ (๒๑๐๐๒๘๕๐๐L ๕๖๒๔) รหัส ๑-L๕๖๒๔-๔๑๑-๐๔ จำนวน ๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดงบประมาณดังนี้

กิจกรรมที่ ๖.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการความรู้ทางวิชาการเรื่องการใช้อย่างปฏิบัติอย่างสมเหตุผลและอาการข้างเคียงจากการใช้ยาสเตียรอยด์แก่บุคลากรทางการแพทย์ ผู้นำชุมชน ครู และอสม. ในชุมชนตำบล ตำบลบางพระใต้ ตำบลโนงใต้ ละอุ่นเหนือ โนงใต้ และตำบลละอุ่นใต้

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (จำนวน ๑๐๐ คน x ๒๕ บาท x ๒ มื้อ) เป็นเงิน ๕,๐๐๐.๐๐ บาท
- ค่าอาหารกลางวัน (จำนวน ๑๐๐ คน x ๕๐ บาท x ๑ มื้อ) เป็นเงิน ๕,๐๐๐.๐๐ บาท
- ค่าจัดจ้างทำเอกสาร (จำนวน ๑๐๐ คน x ๕๐ บาท) เป็นเงิน ๕,๐๐๐.๐๐ บาท

รวม ๓ รายการ เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐.๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๖.๒ ตรวจเฝ้าระวังและควบคุมแหล่งกระจายยาในชุมชนโดยการลงสำรวจร้านค้าในพื้นที่ตำบล ละอุ่นเหนือ ตำบลบางพระใต้ ตำบลโนงใต้ ตำบลโนงเหนือ และตำบลละอุ่นใต้

- ไม่ใช้งบประมาณ

กิจกรรมที่ ๖.๓ ออกเยี่ยมบ้าน เพื่อคัดกรองผู้ป่วยที่ได้รับอันตรายจากการใช้ยา โดยการลงเยี่ยมสำรวจ ๒ ครั้ง (การเยี่ยมสำรวจครั้งที่ ๒ เฉพาะครัวเรือนที่พบปัญหาการใช้ยา)

- ไม่ใช้งบประมาณ

๗/กิจกรรมที่...

Notth

กิจกรรมที่ ๖.๔ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในพื้นที่ตำบลอุ่มเหนือ ตำบลบางพระใต้ ตำบลโนงเหนือ ตำบลละอุ่นใต้ และตำบลโนงใต้

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (จำนวน ๕๐ คน x ๒๕ บาท x ๒ มื้อ) เป็นเงิน ๒,๕๐๐.๐๐ บาท

- ค่าอาหารกลางวัน (จำนวน ๕๐ คน x ๕๐ บาท x ๑ มื้อ) เป็นเงิน ๒,๕๐๐.๐๐ บาท

รวม ๓ รายการ เป็นเงิน ๕,๐๐๐.๐๐ บาท

รวมกิจกรรมที่ ๖.๑ - ๖.๔ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

หมายเหตุ ทุกรายการในแต่ละกิจกรรมสามารถถัวจ่ายได้

Netth

๗. ระยะเวลาดำเนินงาน

กิจกรรม	ปี ๒๕๖๐										ผู้รับผิดชอบ
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๑. ประชุมเชิงปฏิบัติการความรู้ทางวิชาการเรื่องการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลและอาการข้างเคียงจากการใช้ยาสเตียรอยด์แก่บุคลากรทางการแพทย์ ผู้นำชุมชน ครู และอสม.ในชุมชน			↔								วิภาดา พัทรินทร์ ผู้รับผิดชอบงานค.บ.ในรพ.สต.
๒. ตรวจเฝ้าระวังและควบคุมแหล่งกระจายยาในชุมชนโดยการลงสำรวจร้านชำ, รถเร่ในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย			↔								วิภาดา พัทรินทร์ นิศารัตน์ ผู้รับผิดชอบงานค.บ.ในรพ.สต.
๓. ออกเยี่ยมบ้าน เพื่อคัดกรองผู้ป่วยที่ได้รับอันตรายจากการใช้ยา โดยการลงเยี่ยมสำรวจ ๒ ครั้ง (การเยี่ยมสำรวจครั้งที่ ๒ เฉพาะครัวเรือนที่พบปัญหาการใช้ยา)			↔								วิภาดา นิศารัตน์ ผู้รับผิดชอบงานค.บ.ในรพ.สต.
๔. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย				↔							วิภาดา นิศารัตน์ ผู้รับผิดชอบงานค.บ.ในรพ.สต.

๘. การประเมินผล

สรุปสาระสำคัญ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล และวิธีพิสูจน์	เงื่อนไข
เป้าประสงค์ การใช้ยาปฏิชีวนะและยา สเตียรอยด์ในชุมชนมีความ ถูกต้อง ปลอดภัย สมเหตุสมผล	- คริวเรือนของประชาชน กลุ่มเสี่ยงพบยากกลุ่มเสี่ยง ที่ปนเปื้อนสารสเตียรอยด์ และคริวเรือนของ ประชากรกลุ่มเป้าหมายมี ยาปฏิชีวนะเหลือใช้เก็บไว้ ไม่เกินร้อยละ ๑๕	- หลักฐาน/รายงานผล การดำเนินงาน	- การดำเนินการเป็นไป ตามแผนปฏิบัติงานที่ กำหนด
วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพการใช้ ยาปลอดภัยของคริวเรือนและ โรงเรียน ๒. เพื่อค้นหาปัญหาการใช้ ยาปฏิชีวนะและยาสเตียรอยด์ ในชุมชน ๓. เพื่อลดปัญหาการใช้ยาที่ไม่ สมเหตุสมผลในชุมชน	- ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากร ทางการแพทย์ ผู้นำชุมชน ครู และอส.มีศักยภาพ การใช้ยาปลอดภัย - ร้อยละ ๘๐ ของ คริวเรือน/ร้านค้า ได้รับ การค้นหาปัญหาการใช้ยา ปฏิชีวนะและยา สเตียรอยด์ - คริวเรือนของประชาชน กลุ่มเสี่ยงพบยากกลุ่มเสี่ยง ที่ปนเปื้อนสารสเตียรอยด์ และคริวเรือนของ ประชากรกลุ่มเป้าหมายมี ยาปฏิชีวนะเหลือใช้เก็บไว้ ไม่เกินร้อยละ ๑๕	- แบบประเมินความรู้ - แบบสำรวจปัญหาการใช้ ยาในชุมชน - แบบประเมินผู้ป่วยที่มี ความเสี่ยงอันตรายจาก การบริโภคยาสเตียรอยด์ - แบบสำรวจปัญหาการใช้ ยาในชุมชน - แบบประเมินผู้ป่วยที่มี ความเสี่ยงอันตรายจาก การบริโภคยาสเตียรอยด์	- ความร่วมมือจาก บุคลากรทางการแพทย์ ผู้นำชุมชน ครู และอส. - ความร่วมมือจาก ประชาชนและร้านค้า ในชุมชน
ผลผลิต ๑. บุคลากรทางการแพทย์ ผู้นำ ชุมชน ครู และอส.ในชุมชน ได้รับความรู้ทางวิชาการเรื่อง การใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสม เหตุผลและอาการข้างเคียงจาก การใช้ยาสเตียรอยด์	- ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากร ทางการแพทย์ ผู้นำชุมชน ครู และอส.ในชุมชน ที่ผ่านการประชุมมีความรู้ ทางวิชาการเรื่องการใช้ยา ปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล และอาการข้างเคียงจาก การใช้ยาสเตียรอยด์	- แบบทดสอบความรู้ ก่อนและหลังการประชุม	- ความร่วมมือของ บุคลากรทางการแพทย์ ผู้นำชุมชน ครู และอส.ในชุมชน

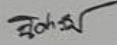
๘. การประเมินผล (ต่อ)

สรุปสาระสำคัญ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล และวิธีพิสูจน์	เงื่อนไข
ผลผลิต ๒. ร้านชำ,รถเรโนในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย ได้รับการตรวจเฝ้าระวังและควบคุมแหล่งกระจายยาในชุมชน ๓. ผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมายได้รับการแก้ไขปัญหาด้านการใช้ยาที่ไม่ถูกต้อง ๔. มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย	- ร้อยละ ๑๐๐ ของร้านชำ,รถเรโนที่การวางจำหน่ายยาที่ถูกต้องตามกฎหมาย - ผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมายได้รับการแก้ไขปัญหาด้านการใช้ยาที่ไม่ถูกต้อง - ตำบลเป้าหมายดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกัน	- ผลการตรวจร้านชำ,รถเรโน - รายงานผลการดำเนินงาน - สรุปผลการถอดบทเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้	- ความร่วมมือของผู้ประกอบการร้านชำ - ได้รับความร่วมมือจากผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมาย
กิจกรรม ๑. ประชุมเชิงปฏิบัติการความรู้ทางวิชาการเรื่องการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลและอาการข้างเคียงจากการใช้ยา สเตียรอยด์แก่บุคลากรทางการแพทย์ ผู้นำชุมชน ครู และอสม.ในชุมชน ๒. ตรวจเฝ้าระวังและควบคุมแหล่งกระจายยาในชุมชนโดยการลงสำรวจร้านชำ,รถเรโนในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย ๓. ออกเยี่ยมบ้าน เพื่อคัดกรองผู้ป่วยที่ได้รับอันตรายจากการใช้ยา โดยการลงเยี่ยมสำรวจ ๒ ครั้ง (การเยี่ยมสำรวจครั้งที่ ๒ เฉพาะครัวเรือนที่พบปัญหาการใช้ยา)	- จำนวน ๑ ครั้ง - จำนวน ๒ ครั้ง (ครั้งที่ ๒ เฉพาะร้านชำที่พบปัญหา) - จำนวน ๒ ครั้ง (การเยี่ยมสำรวจครั้งที่ ๒ เฉพาะครัวเรือนที่พบปัญหาการใช้ยา)	- ทะเบียนรายชื่อผู้เข้ารับการประชุม - เอกสารประกอบการชี้แจง - ทะเบียนร้านชำในชุมชน - ผลการตรวจร้านชำ - ข้อมูลผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมาย - แบบสำรวจปัญหาการใช้ยาในชุมชน	

๘. การประเมินผล (ต่อ)

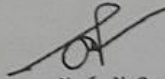
สรุปสาระสำคัญ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล และวิธีพิสูจน์	เงื่อนไข
กิจกรรม ๔. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ในพื้นที่ตำบล เป้าหมาย	- จำนวน ๑ ครั้ง	- แบบประเมินผู้ปวยที่มี ความเสี่ยงอันตรายจาก การบริโภคยาเสพติด - ทะเบียนรายชื่อ ผู้เข้าร่วมถอดบทเรียน	
ปัจจัยนำเข้า ๑. งบประมาณ ๒. บุคลากรทางการแพทย์ ผู้นำชุมชน ครู และอสม.ใน ชุมชน ๓. ร้านชำ ๔. รถเร่ ๕. ผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมาย	- จำนวนเงิน ๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท - จำนวน ๑๐๐ คน - จำนวน ๑๖ ร้าน - จำนวน ๒ คัน - จำนวน ๓ ตำบล	- บันทึกการขออนุมัติ เบิกจ่ายงบประมาณ	- บุคลากรสาธารณสุข อำเภอละอูนให้ความ ร่วมมือ - ได้รับงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ครบ ตามเวลา

๙. ผู้จัดทำโครงการ

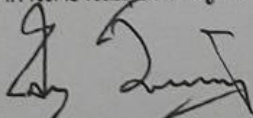
(นางนิตารัตน์ ศักดิ์ชัยนันท์)
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

๑๐. ผู้เสนอโครงการ

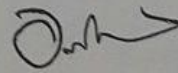

(นางสุวรรณรัตน์ รัชนิพนธ์)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

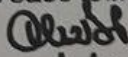
๑๑. ผู้เห็นชอบโครงการ

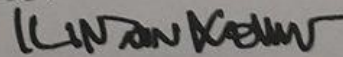

(นายสุทอง ธนชาติบรรจง)
สาธารณสุขอำเภอละอูน

๑๒. ผู้อนุมัติโครงการ ส่งเสริมการใช้จ่ายลดภัยในชุมชน อำเภอละอูน จังหวัดระนอง
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

(นายเฉลิมพล ทรัพย์อำไพ)

นายอำเภอละอูน

14พ60